



Непосредни циљеви за ову годину

За веће плате и праведан обрачун накнаде зараде током одсуства

Просечна плата у предшколству је за 25% мања у односу на републички просек. Зато у овој години повећање плате мора бити наш приоритет. Такође, један од најважнијих задатака пред нама јесте и захтев да запослени у предшколству могу да користе годишњи одмор без страха да ће тог месеца бити значајно мање плаћени. Тражимо да се накнада плате током одсуства обрачунава на основу плате из текућег месеца, а не у висини просечне плате у претходних дванаест месеци.

У прошлој години изборили смо две велике победе: 1) промена става Министарства финансија да одобри средства да се васпитачицама и васпитачима који су се дошколовали за седми степен диплома мастера уважи кроз одговарајући коефицијент. Док поједине локалне самоуправе и даље одбијају да признају коефицијенте дошколованом кадру, наше синдикалне организације на терену захтевају спровођење јасног поступка који локалним самоуправама обезбеђује средства да запосленима с дипломом седмог степена повећају плату. 2) захваљујући истрајности и упорности синдиката у намери да се септембарско повећање за просвету од 5,5% примени на све, Влада је усвојила измене Уредбе о коефицијентима. Тиме је осигурано да техничко особље у предшколству неће имати плату обрачунату по коефицијенту који је мањи од минималца.

Међутим, и даље нас чекају изазови на овом пољу. Наш задатак је да осигурамо да се коефицијенти који припадају мастер дипломама доследно признају у свим локалним самоуправама. Такође, наш циљ није само континуирано усклађивање плата с инфлацијом и растом цене рада. Наш циљ је да просечна зарада у предшколству достигне просечну плату на републичком нивоу.

Просечна нето зарада по запосленом је, према подацима Републичког завода за статистику, износила 89 956 динара у новембру прошле године. У предшколству је просечна нето зарада износила 65 402 динара у децембру, односно 64 065 динара у октобру 2023. године.

То значи да би просечна плата у предшколству морала да се увећа за 25% да би достигла републички просек. Важан корак у тој континуираној борби јесте да у оквиру Радне групе за предшколско образовање инсистирамо на томе да се усвоји предлог свеобухватне, а не само делимичне корекције Уредбе о коефицијентима коју је израдио наш синдикат.

Одредбе Закона о раду којим се накнаде за годишњи одмор обрачунавају као просек дванаест зарада директно је против интереса јавних служби, чија се зарада усклађује сваке године. Подсећамо да за одсуства и годишње одморе пословац по правилу не обезбеђује замену, већ наше колегинице међусобно распоређују посао, те овим додатним оптерећењем међусобно одраде сопствене годишње одморе. Коначно, подсећамо да је нама регрес наводно урачунат у коефицијент, тако да запослени у предшколству не само што не добијају регрес на своје исподпросечне плате већ им се исте и умањују када користе право на одмор. Све ово су разлози зашто тражимо

У ОВОМ БРОЈУ



стр. 2

Актуелности

стр. 3

**Наше победе у
прошлој години**

стр. 4

**Настављамо сарадњу с
Радничким гласом**

**Косана Димитров на
трибини „Рецепти за
победу“**

Дечанска 14, Београд

066 21 00 28

predskolci.rs

sindikatspredskolaca@gmail.com



да се накнада зараде током одсуства не обрачунава „у висини просечне плате у претходних дванаест месеци“, већ у износу плате у текућем месецу.

Предлажемо да се у Колективни уговор унесе следећа формулација:

За време одсуства са рада запослени има право на накнаду плате која се обрачунава и исплаћује у истом износу као да је радио, у следећим случајевима:

1) коришћења годишњег одмора

2) коришћења плаћеног одсуства

3) престанка с радом пре истека откатног рока, на захтев послодавца, односно на основу споразума са запосленим

4) одуствовања у дане државних и верских празника, односно на дан празника који је нерадни

5) војне вежбе

6) одазивања на позив државног органа.

Послодавац има право на рефундирање исплаћене накнаде плате у случају одсуства запосленог са рада због војне

вежбе или одазивања на позив државног органа. Рефундирање накнаде плате врши орган на чији се позив запослени одазвао, ако законом није другачије одређено.

Такође, настојимо да се службено одсуство прецизније дефинише. И то тако да буде јасно да запослени који је, зарад остваривања потреба послодавца и уз његову сагласност, одсуствовао с радног места како би представљао институцију и заступао њене интересе, има право на пуну накнаду плате.

Актуелности

Како до поштовања норматива?

Слободанка Нинић, секретарка нашег синдиката, пренела је на Другој годишњој конференцији о образовању представницима Владе наш став о томе како да омогуће боље услове рада запосленима у предшколству. То укључује и поштовање норматива.

Наиме, кроз Радну групу за предшколско васпитање и образовање синдикат од почетка подржава праћење и извештавање преко Јединственог информационог система просвете (ЈИСП). Подаци из ЈИСП-а говоре у прилог захтева синдиката за јачање капацитета објеката у предшколским установама у државном власништву.

На овом порталу може се видети да је у само 52, 35% група број деце у оквиру норматива. То значи да готово половина предшколских установа има проблем с уписом деце преко цифре коју норматив дозвољава.

Овом бројком нису обухваћене оне групе које раде по тзв. законском максимуму, што подразумева групу у коју је уписан број деце и до 20% већи од норматива.

Слободанка Нинић истакла је да се субвенционисање уписа деце у приватне вртиће из буџета градова показало као неефикасна стратегија. Један од ефеката ове грешке у корацима било је и занемаривање услова за рад и боравак деце у државним вртићима.

Будући да је министарка просвете

Славица Ђукић Дејановић на овој конференцији изјавила да држава планира изградњу 23 објекта до 2026. године, Слободанка Нинић указала је на то да је и ово решење, које би повећало број места за 11 000, неадекватно за постојеће проблеме с капацитетима.

За побољшање услова рада у вртићима и доследну примену норматива важно је да, поред Министарства просвете, Влада укључи и друге изворе финансирања у изградњу нових објеката, попут локалних самоуправа и Министарства за бригу о породици.

Синдикат и даље захтева боље услове рада за васпитаче у инклузији

Наш синдикат изборио се за то да се у измене Закона о основама система образовања и васпитања уврсти и предлог да је родитељ у обавези да прихвати Индивидуални васпитно-образовни програм (ИВОП) и препоруке стручног тима за пружање подршке у предшколској установи.

Како би деца са сметњама у развоју могла равноправно да се социјализују и образују, важно је да се с применом ИВОП-а почне што раније. Како би се унапредили услови како за рад васпитача, тако и за боравак све деце, потребно је да боравак детета са сметњама у развоју буде условљен присуством личног пратиоца.

Министарство просвете није имало слуха за овај захтев, због чега васпитачи у инклузији остају под великим оптерећењем када раде без подршке личних пратилаца деце са сметњама у развоју.

Поред личних пратилаца, васпитачицама и васпитачима који раде с децом у инклузији, потребно је и учешће педагошких асистената. Ми смо и преко Радне групе за предшколство изнели захтев да се у правилник о раду вртића унесе и одредба која би предшколским установама омогућила ангажовање педагога, психолога или дефектолога.

Отпис судских трошкова за раднике на мети извршитеља

Локалне самоуправе почеле су да шаљу извршитеље техничком особљу у просвети које је изгубило или повукло тужбе за топли оброк и регрес.

У питању су раднице и радници на минималцу, а трошкови извршења крећу се између 30 000 и 100 000 динара.

Захваљујући нашем притиску у оквиру Радне групе за предшколство, Министарство државне управе и локалне самоуправе донело је препоруку да се судски трошкови отпишу. *Подсећамо, синдикат је од почетка свом чланству саветовао да не покреће ове тужбе.*

Према нашим сазнањима, ниједна локална самоуправа и даље није поступила у складу с овом препоруком.

Предлажемо да се запослени појединачно обрате својим локалним самоуправама. Помоћу овог QR кода можете преузети образац молбе за отпис парничних трошкова.



Наше победе у прошлој години

Ми смо грански синдикат, што значи да се боримо за интересе и бољи положај свих запослених у систему предшколског образовања и васпитања, без обзира на њихову струку. То значи да наша стратегија обухвата специфичности свих радних места.

Зато смо у прошлој години успели да се изборимо и за реално повећање плате запослених с најнижим коефицијентима, техничког особља које је до прошле године примало зараду мању од минималца, као и за признавање коефицијента васпитачима који имају седми степен стручне спреме.

То значи да смо истовремено морали да вршимо притисак како на државне структуре на највишем нивоу, тако и на локалне самоуправе. Подсетимо се кључних корака које смо предузели и вештина које смо користили да то постигемо.

Најпре, циљеве смо формулисали тако да свима буде јасно да су они моментално оствариви.

Да бисмо се изборили за повећање коефицијента техничком особљу – серверкама, спремачицама, возачима и домарима – преговарали смо с Министарством финансија. Наш циљ био је да обавежемо Владу да испуни обећање о повећању плате за 5,5% свим запосленима у просвети.

Међутим, наше колегинице и колеге с најнижим коефицијентима то повећање не би осетили. Зато смо на преговорима у Министарству финансија инсистирали на томе да је промена коефицијента неопходан корак како би обећано повећање важило за све.

Ми континуирано и на разним нивоима преговарамо с државом. Сматрамо да смо неки циљ остварили тек када се конкретан захтев испуни, а не када нас позову на преговоре. Имали смо јасан план шта све треба да урадимо између



Протест испред зграде општине у Алексинцу, за дошколоване васпитаче, 25. децембар

сваког састанка и на тај начин смо управљали временом како не би било одуговлачења.

Како је синдикат поентирао у борби за признавање коефицијента седмог степена?

Истрајали смо у захтеву упућеном Министарству просвете да се измени Закон о високом образовању тако да све дипломе стечене по претходно усвојеним програмима имају статус дипломе мастер студија.

Поред измене закона, кључно постигнуће било је приморати Министарство финансија да промени став у погледу увећања буџетских средстава. Локалне самоуправе, од којих многе и немају систематизацију радних места која укључује и васпитаче са седмим степеном, штеде и до 185 000 динара годишње на сваком васпитачу који се дошколовао, а којих у целој Србији, према нашој евиденцији, има око 250.

Док Министарство финансија није променило став, локалне самоуправе имале су изговор за сопствену неодговорност према запосленима у предшколству.

Наш акциони план, за који смо имали пуну подршку синдикалних организација широм Србије, обухватао је протесте на оба нивоа. Протест испред локалне самоуправе у Краљеву заказали смо за 12. децембар, а протест испред Министарства финансија за 14. децембар.

Већ 8. децембра Министарство фина-

нсија променило је став, што је значило да локалне самоуправе имају „зелено светло“ да траже увећање буџетских средстава. Такође, 12. децембра објавили смо саопштење о почетку израде анекса уговора за дошколоване васпитаче у Краљеву и Ваљево, што је означило нашу победу у тим градовима.

Од протеста нисмо одустајали све док локалне самоуправе нису потврдиле да су мејлом обавештене о томе да МФ одобрава увећање. Још важније, план акције смо прилагодили новим околностима тако да наша адреса постану локалне самоуправе које одбијају сарадњу са синдикатом и свесно штеде на својим запосленима.

Зато смо покренули караван подршке за дошколоване васпитаче у свим местима где локалне самоуправе нису ува-

жиле нови став МФ. У току протеста у Алексинцу, 25. децембра, председник Општине Алексинац Далибор Радичевић позвао нас је на преговоре.

Наш преговарачки тим чинили су председница ССПВИО Србије Босилјка Јовановић, председница ССПВИО у Краљеву Косана Димитров, председник Савеза самосталних синдиката за Алексинац, Сокобању и Ражањ Добрица Ранђеловић, председница ССПВИО у ПУ „Лане“ из Алексинца Аница Павловић и васпитачица из ове установе Марија В. Илић, као и Срђан Атанасовски из Радничког гласа.

На преговорима је договорено да Општина Алексинац најкасније до 15. јануара упути захтев Министарству финансија за одобрење увећања масе буџетских средстава за плате у Општини Алексинац.

Након притиска на одговорне у граду Крагујевцу и запослени у две предшколске установе у нашем саставу, као и остали индиректни буџетски корисници, добили су сагласност на измену Правилника о раду и солидарну помоћ у истом износу као и запослени у управи овог града.

Резултат доследног спровођења плана акције и „синдикалне борбене готовости“ је да смо у нову годину ушли оснажени победама, тј. да смо успели да се изборимо за интерес како запослених с најнижим, тако и запослених с највишим коефицијентима.

Настављамо сарадњу с Радничким гласом

Семинар *Како до проактивног синдикалца?* у Ваљеву и Чачку



Подршка дошколованом кадру са семинара Радничког гласа у Новом Саду 29. и 30. новембра

Током прошле године у сарадњи с Радничком гласом организовали смо и дводневне семинаре за синдикалне представнике наше гране: 23. и 24. фебруара у Новом Пазару, у оквиру Републичког одбора ССП-ВИО, и крајем године, 29. и 30. новембра у Новом Саду.

Програм семинара обухватио је основне вештине синдикалног рада, вештине разговора и изградње циљева и захтева, као и дискусије о конкретним стратегијама јачања и омасовљавања синдиката у борби за бољи положај свих запослених.

И ове године организујемо семинаре за наше колегинице и колеге

широм Србије. Семинар *Како до проактивног синдикалца?* одржаће се 11. и 16. марта у Ваљеву, као и 25. и 28. марта у Чачку. Први дан едукације састоји се из уводног предавања, на коме ће активисти нашег синдиката имати прилике да разговарају о принципима борбеног синдикалног организовања како би другог дана семинара имали више времена да се посвете вежбама и раду на конкретним примерима из праксе.

На овај начин синдикални активисти припремају се за континуиран, дубински ангажман, чији је циљ да допремо до већине запослених на сваком радном месту.

Косана Димитров на трибини „Рецепти за победу“

Трибина „Рецепти за победу“, одржана 2. фебруара у Културном центру Град у Београду, отворила је први годишњи семинар Радничког гласа *Како до борбеног радног места?*

На трибини је говорила и Косана Димитров, председница Самосталног синдиката предшколског васпитања и образовања у Краљеву.

Она је предводила борбу за признавање дипломе седмог степена и одговарајућег коефицијента на основу ког се обрачунава плата за 94 васпитача у Краљеву.

Захваљујући солидарности свих запослених и доследно спроведеном плану синдикалне акције, канцеларија градоначелника Краљева сачинила је 94 анекса уговора крајем прошле године. Сада наше колегинице и колеге примају плату која одговара квалификацијама за које су се дошколовали.

У свом излагању, Косана Димитров је истакла:

„Направиле смо план и кренуле у акцију. Прво смо заковитлале вихор на нашем радном месту. Сликале смо се с дипломама, и то с колегиницама које нису у том проблему, али су желеле да нас подрже и да нам помогну. Подједнако укључујући васпитачице које нису завршиле факултет, али и колегинице и колеге који уопште нису из наше бранше – теткице, куварице, севирике, домари, стручна служба. Затим смо заказале протест. Тада су се организовале и наше колегинице, које су рекле да ће послати аутобусе из других градова: Београда, Крагујевца, Трстеника. За то је било потребно и снаге и храбрости и сигурности да је наш циљ исправан. Међутим, када једном рашчистите у глави да је ваш циљ исправан, онда можете да се борите до краја.“



Косана Димитров на потписивању анекса уговора

Теме за размишљање и разговор

Ако наши подаци, добијени на примеру предшколске установе „Моје детињство“ из Чачка, показују да је просечна нето зарада у предшколству износила 64 065 за октобар, односно 65 402 за децембар, како је Републички завод за статистику стигао до цифре од 82 000 као просечне плате за делатност образовања?